

ישראלי בהולנד:

אילאי דן-בור- איש תיאטרון
תיאטרון כפלטפורמה לליבון קונפליקטים
Ilay Den Boer- Theater maker

אילאי דן בור בקטע מההצגה "זורים ובוכים"

אילאי דן בור רק בן 24 וכבר בעל פרטואר מכובד בעולם התיאטרון. מאחוריו שלוש הצגות מצליחות והופעות בהולנד, בלגיה, צרפת ואנגליה. בבוקר סגרירי נפגשנו בביתו שבאמסטרדם לשיחה.

אילאי נולד ב-1986 בירושלים לאם ישראלית ולאב הולנדי. כשהיה בן שלוש עברה המשפחה לגור בהולנד. באמסטרדם הוא למד תאטרון ולאחר שתי שנות לימוד הגיע למסקנה, שמה שמלמדים, זה מאוד נחמד אבל לא בשבילו. מאז הוא אוטודידקט-מלמד את עצמו.

תחת הכותרת: "המסיבה המובטחת" (Het Belofde Feest) הוא יוצא עם סידרה בת 6 הצגות בהן הוא מעמיד את עצמו, משפחתו, מדינת ישראל, הזהות וההיסטוריה היהודית תחת זכוכית מגדלת. זהו תאטרון אישי טעון באקטואליה ושאלות זהות, תוך שימוש בבני משפחתו כטריגר לעורר שיחה/דיאלוג עם הקהל.

אילאי: "בהצגות שלי חשוב לי לקחת איתי את האנשים לכל הכיוונים האפשריים, לכל מיגוון הדעות הקיימות, לעורר אותם לחשוב. קונפליקטים קיימים בעולם ואני רוצה שהמשתתפים יראו את מורכבותם מכל הפרספקטיבות הקיימות וללא שפיטה".

שלוש הצגות מהסדרה מוצגות בימים אלה: "בתאבון" (Eet Smakelijk) בה מזמין אילאי את הקהל מקסימום 19 משתתפים- להסב עימו סביב שולחן ערוך לארוחה חגיגית לציון מסיבת הבצ' מצווה שלו. בהצגה זו משתמש אילאי באימו כפלטפורמה לדיאלוג עם הקהל בנושא בנייה ועיצוב זהות.

ההצגה "זורים ובוכים" (Janken en Schieten) מתקיימת באוטובוס ישן רעוע. באוטובוס דומה התבודדה סבתו, בסוף ימיה, במטרה לכתוב את סיפור בריחתה ונדודיה, בזמן ואחרי מלחמת העולם השנייה, מלטביה לארץ.

בהצגה "זה אבא שלי" (Dit is mijn vader) משחק אביו לצידי. בעזרתו, ותוך אינטראקציה עם הקהל, הוא מלבן ובודק את ההבדלים ביניהם והתייחסותם השונה לחיים. לא רק את ההבדלים הנובעים מגיל או מדעות פוליטיות, אלא גם הבדלי תרבות: יהודי ולא יהודי, בעזרתו הוא בודק איך ההולנדים הלא יהודים חיים עם נושאים טעונים (כמו אנטישמיות, שנאת זרים...) נושאים שבעצם

היו מעדיפים להתעלם מהם. גם בשלושת ההצגות הבאות יעמדו בני משפחתו במרכז: קודם סבו שעלה לארץ לפני מלח"ע השנייה, אח"כ אחיו ענן ולבסוף הוא עצמו. השם "המסיבה המובטחת" (Het Belofde Feest) מעורר מיד אסוציאציה עם הארץ

המובטחת, האם זה מקרה? "לא, אני מודע לבלבול שזה יוצר. זאת למעשה המסיבה שהייתי רוצה לחגוג עם הקהל בארץ המובטחת, שהיא בעצם מכרה זהב, אבל בגלל כל מה שקורה שם זה זהב שחור, שנשאר בגדר הבטחה, או במקרה הזה, המסיבה, הלא ממומשת. ישראל היא המולדת שלי, בשבילי זה בית, זאת האהבה הגדולה שלי וגם האכזבה הגדולה. את הרגש הזה של אהבה ושנאה אני בודק ומלבן בהצגות שלי".

מהו תוכן ההצגות?

"בעזרת סיפורים אישיים שלי ושל בני משפחתי, אני רוצה לפתות את הקהל לפתוח בוויכוחים רציניים בנושאים: ישראל, אנטישמיות וזהות יהודית. זהות יהודית בקונטקסט הישראלי-חילוני שלה, לא הדתי".

איך הגעת לרעיון לעשות הצגות מסוג זה?

"בעבר, הייתי נוסע לישראל כ-4 עד 5 פעמים בשנה כדי לבקר את משפחתי של אימי. כאשר החלטתי, בגיל 18, לא להתגייס לצבא, היה להם מאוד קשה לקבל החלטה זו, ונאלצתי להתמודד עם ביקורת קשה מאוד מצידם. לקונפליקט זה הייתה השפעה גדולה על יחסי עם משפחתי. זה העציב אותי מחד והכעיס אותי מאידך. לאחר מכן הגיע הרעיון לשתף את הקהל במורכבות הזאת, תוך שיתופו בריטואלים המשפחתיים שלי, בתפקיד בני משפחתי וכך לעשות אותו חלק מהמציאות שלי. בצורה זו אנחנו חווים את המצב ורואים אותו מפרספקטיבות שונות.

למזלי הרב חברת ההפקות: Het Huis van Bourgondie, התלהבה מקונספט זה והחליטה להמר עלי".

מי הקהל שלך?

כרגע, הרבה אנשים מעולם האמנות ומהסצנה האינטלקטואלית שמאלנית, ואני שמח עם זה, כי השמאל בהולנד ממהר מאוד וקיצוני בלשפוט את ישראל".

יש לך קשר עם הקהילה היהודית/ישראלית בהולנד?

"אני באופן מודע לא מעורב. אני לא צריך "קהילה" כדי לתת צורה לזהות שלי. בכלל, עבורי, שלוש הישויות: ישראל-עברית-יהדות הולכות יחד. היהדות עבורי היא יותר מאפיינים תרבותיים מאשר דת. זהות זה דבר שאנחנו צריכים כדי לעשות "סדר" בעולם, אבל הייתי מאוד שמח לו יכלנו לקבל, האחד, את זהותו של השני בלי להדביק לה סטריאוטיפים ובלו לשפוט אותה".

ההצגות הן בהולנדית, ובאתר www.hetbeloofdefeest.nl תמצאו פרטים על הופעותיו ברחבי הולנד ואירופה.

כמו-כן יציג אילאי את כל ההצגות שלו במוזיאון היהודי בחודש נובמבר במסגרת אירועי:

De week van de belofte

www.jhm.nl

פרטים: ציפי הרמסן ושרלי אנסל